

Skatteministeriet

28. juni 2024
J.nr. 2024 - 3634

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 484 af 24. april 2024 (alm. del).

Jeppe Bruus

/ Uffe Mikkelsen

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de provenumæssige, fordelingsmæssige og arbejdsudbudsmæssige konsekvenser, hvis der for ægtefæller indføres sambeskatning på:

1. Al indkomst
2. Al lønindkomst
3. Al kapitalindkomst
4. Alene på mellemskat
5. Alene på mellemskat, topskat og toptopskat?

Svar

I det følgende er konsekvenserne af øget sambeskatning afgrænset til virkningerne i de personlige indkomstskatter bestående af arbejdsmarkedsbidrag, bundskat, kommune- og kirkeskat samt de progressive indkomstskatter ny mellemskat, ny topskat og toptopskat¹.

Indkomstskattesystemet er principielt baseret på særbeskatning. Det vil sige, at alle personer – ugifte såvel som gifte – som hovedregel beskattes af hver deres selvangivne indkomster. Der er dog en række bestemmelser i skatteberegningen, hvorefter der sker sambeskatning af ægtefæller, eller hvor ægtefællers indkomster opgøres under ét, *jf. boks 1*.

Boks 1. Sambeskatningsregler for ægtepar

For personer, der er gift og samlevende ved indkomstårets udløb, sker der:

- Udligning af positive og negative nettokapitalindkomster, så ægtefællerne samlet set har enten positiv eller negativ nettokapitalindkomst
- Overførsel af uudnyttet personfradrag
- Overførsel af uudnyttet bundfradrag ved beregning af rentefradragskompensation
- Overførsel af uudnyttet bundfradrag ved beregning af aktieindkomstskat
- Overførsel af underskud af virksomhed til en medarbejdende ægtefælle
- Overførsel af underskud (skattepligtig indkomst, personlig indkomst, aktieindkomst)

For personer, der samlevende hele indkomståret, sker der:

- Særlig beregning af topskat af ægteparrets samlede positive nettokapitalindkomst over topskattegrænsen

Ovenstående regler betyder, at selv om der ikke er formel sambeskatning, hvad angår bundskat, så er der det reelt i den forstand, at det er uden betydning, hvem af ægtefællerne, der optjener indkomsten. Der er langt hen ad vejen også sambeskatning i kommuneskatten, men da fx et uudnyttet beskæftigelsesfradrag ikke kan overføres mellem ægtefæller, er der principielt set ikke fuld sambeskatning. Der er derimod ikke sambeskatning i de progressive skatter, dvs. ny mellemskat, ny topskat og toptopskat.

¹ Der er taget udgangspunkt i de nye regneprincipper på personskatteområdet, jf. <https://skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/regneprincipper-paa-personskatteområdet>, hvilket medfører, at beregningerne kan afvige væsentligt fra tidligere beregninger af samme emne.

I arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget er der ingen fradrag, så derfor er arbejdsmarkedsbidraget uafhængig af, hvem der optjener arbejdsindkomsten. Der er sambeskatning for så vidt angår kapitalindkomst og aktieindkomst.

1. Al indkomst

I det følgende er der indregnet mulighed for overførsel af uudnyttet bundfradrag i de progressive skatter, dvs. ny mellemskat, ny topskat og toptopskat. Som nævnt er der allerede sambeskatning i bundskatten. Desuden er der indregnet udligning mellem ægtefæller af arbejdsindkomsten i de ligningsmæssige fradrag, der afhænger heraf, dvs.

- det almindelige beskæftigelsesfradrag
- det ekstra beskæftigelsesfradrag til seniorer
- jobfradraget
- tillæg til befordringsindkomster for lavtlønnede

Herved er der sambeskatning i kommuneskatten.

Disse ændringer skønnes at medføre et mindreprovenu på ca. 6,0 mia. kr. i umiddelbar virkning og ca. 4,5 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd. Arbejdsudbuddet reduceres svarende til ca. 150 fuldtidspersoner, og indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten øges med 0,18 pct.-point. Den økonomiske velstand målt ved den samfundsøkonomiske virkning skønnes at stige med 0,8 mia. kr. og BNP med ca. 2,5 mia. kr., *jf. tabel 1.*² For en beskrivelse af virkningen på arbejdsudbuddet henvises til *bilag*.

Tabel 1. Økonomiske konsekvenser af øget sambeskatning i kommuneskat, mellemskat, topskat og toptopskat (2030-regler i 2024-niveau)

Umiddelbar virkning	Virkning efter tilbageløb og adfærd	Arbejdsudbud	Ændring i Gini-koefficient	Virkning på BNP ¹⁾	Samfundsøkonomisk virkning ²⁾
<i>Mia. kr.</i>	<i>Mia. kr.</i>	<i>Fuldtidspersoner</i>	<i>Pct.-point</i>	<i>Mia. kr.</i>	<i>Mia. kr.</i>
-6,0	-4,5	-150	0,18	2,5	0,8

1) De opgjorte BNP-virkninger afspejler den isolerede effekt af de skønnede, afledte ændringer i lønsummen som følge af ændringer i arbejdsudbuddet, men ekskl. virkningen af automatisk tilbageløb.

2) Den samfundsøkonomiske virkning er opgjort i faktorpriser.

Kilde: Skatteministeriets beregninger på lovmodellen på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Data fra 2020 fremskrevet til 2024-niveau og 2030-regler med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, december 2023, og den mellemfristede fremskrivning fra august 2023.

2. Al lønindkomst

Beskatningsgrundlagene for de personlige indkomstskatter udgøres af flere forskellige indkomstkompener, fx arbejdsindkomst efter arbejdsmarkedsbidrag, overførselsindkomst, private pensionsudbetalinger etc. Det er den samlede indkomst, der indgår i skattegrundlagene, og der beregnes fx ikke en særskilt topskat af arbejdsindkomst. På den

² Der er ikke indregnet afledt virkning på overførslerne, herunder grøn check samt børne- og ungeydelsen, der begge indkomstaftappes ud fra mellemskattegrundlaget.

baggrund giver det ikke umiddelbart mening at udligne arbejdsindkomsten, men alene at udligne skattegrundlagene, som det er gjort under *pkt. 1*.³

3. Al kapitalindkomst

Beskatningen af kapitalindkomst og aktieindkomst er ægtefælleneutral, dvs. beskatningen er uafhængig af hvilken ægtefælle, der har indkomsten.

4. Alene på mellemskat

Indførelse af overførsel af uudnyttet bundfradrag mellem ægtefæller i den nye mellemskat skønnes at medføre et mindreprovenu på ca. 2,3 mia. kr. i umiddelbar virkning og på ca. 1,6 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd. Arbejdsudbuddet reduceres svarende til ca. 250 fuldtidspersoner, og indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten øges med 0,07 pct.-point. Den økonomiske velstand målt ved den samfundsøkonomiske virkning skønnes at stige med 0,4 mia. kr. og BNP med ca. 1,1 mia. kr., *jf. tabel 2*.

Tabel 2. Økonomiske konsekvenser af overførsel af uudnyttet bundfradrag mellem ægtefæller i mellemskat (2030-regler i 2024-niveau)

Umiddelbar virkning	Virkning efter tilbageløb og adfærd	Arbejdsudbud	Ændring i Gini-koefficient	Virkning på BNP ¹⁾	Samfundsøkonomisk virkning ²⁾
<i>Mia. kr.</i>	<i>Mia. kr.</i>	<i>Fuldtidspersoner</i>	<i>Pct.-point</i>	<i>Mia. kr.</i>	<i>Mia. kr.</i>
-2,3	-1,6	250	0,07	1,1	0,4

Noter og kilde: Se tabel 1.

5. Alene på mellemskat, topskat og toptopskat

Indførelse af overførsel af uudnyttet bundfradrag mellem ægtefæller i ny mellemskat, ny topskat og toptopskat skønnes at medføre et mindreprovenu på ca. 4,6 mia. kr. i umiddelbar virkning og på ca. 3,1 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd. Arbejdsudbuddet øges svarende til 700 fuldtidspersoner, og indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten øges med 0,17 pct.-point. Den økonomiske velstand målt ved den samfundsøkonomiske virkning skønnes øget med 0,9 mia. kr. og BNP med ca. 2,5 mia. kr., *jf. tabel 3*.

Tabel 3. Økonomiske konsekvenser af overførsel af uudnyttet bundfradrag mellem ægtefæller i mellemskat, topskat og toptopskat (2030-regler i 2024-niveau)

Umiddelbar virkning	Virkning efter tilbageløb og adfærd	Arbejdsudbud	Ændring i Gini-koefficient	Virkning på BNP ¹⁾	Samfundsøkonomisk virkning ²⁾
<i>Mia. kr.</i>	<i>Mia. kr.</i>	<i>Fuldtidspersoner</i>	<i>Pct.-point</i>	<i>Mia. kr.</i>	<i>Mia. kr.</i>
-4,6	-3,1	700	0,17	2,5	0,9

Noter og kilde: Se tabel 1.

³ Hvis der sker udligning af arbejdsindkomsten inden skattegrundlagene dannes, vil der være situationer, hvor den ene ægtefælle har en høj lønindkomst og den anden ægtefælle en lav overførselsindkomst, og hvor personen på overførselsindkomst får det største beskatningsgrundlag og dermed den største skat.

Bilag – ændring af arbejdsudbuddet ved sambeskatning

Arbejdsudbuddet ved sambeskatning afhænger af begge ægtefællers indkomster. Med udgangspunkt i bundfradraget for topskatten kan der skitseres to tilfælde.

Det første tilfælde er ægtepar, hvor den ægtefælle, der ellers skulle betale topskat, undgår dette som følge af overførsel af ægtefælles bundfradrag. I dette tilfælde får ægtefællen med den højeste indkomst en reduktion af marginalsatten, samtidig med at marginalsatten er uændret for ægtefællen med den laveste indkomst. Dette bidrager samlet set til et øget arbejdsudbud.

Det andet tilfælde er ægtepar, hvor ægtefællen med den højeste indkomst fortsat skal betale topskat, idet det uudnyttede bundfradrag fra den anden ægtefælle ikke er tilstrækkeligt til, at ægtefællen undgår at betale topskat. Denne topskatteyder vil få en skattelempelse, men uændret marginalskat, hvilket isoleret set bidrager til at reducere arbejdsudbuddet. Dertil kommer, at partneren i dette tilfælde vil stå overfor en højere marginalskat, idet lønnen for en ekstra times arbejde vil indebære et lavere uudnyttet fradrag. Den højere marginalskat for partneren bidrager yderligere til at mindske arbejdsudbuddet.

Den samlede virkning for arbejdsudbuddet afhænger af, hvilken af de to tilfælde, der dominerer. Der vil være en tendens til, at den førstnævnte dominerer, des mere progressiv en skat er.

Endelig er der ægtepar, hvor begge eller ingen ægtefæller betaler topskat, og hvor sambeskatning ikke har nogen virkning for skattebetalingen eller arbejdsudbuddet.